

KLİVET ve Boehringer Ingelheim'in düzenlediği sempozyuma sektörün deneyimli veteriner hekimleri yoğun ilgi gösterdi.

BOEHRINGER INGELHEIM VE KLİVET İŞBİRLİĞİ İLE NÖROLOJİ SEMPOZYUMU

Davetli 200 veteriner hekim dünyada köpek ve kedilerde en çok görülen nörolojik problemlerden biri olan epilepsi hakkında ayrıntılı bilgi alma fırsatı buldu.

KLİVET, Klinisyen Veteriner Hekimler Derneği mesleğe ve meslektaşlarına katkı sağlamaya yönelik çalışmalarına her gün bir yenisini eklemeye devam ediyor. Bu amaçla yıl boyu çeşitli konularda düzenleyeceği eğitim semineri ile meslektaşlarına ulaşmaya hız kesmeden devam ediyor. Bu eğitimlerden bir tanesi de 14-16 Ekim tarihlerinde Kıbrıs'ta gerçekleşen KLİVET ve Boehringer Ingelheim işbirliği ile gerçekleşen Nöroloji Sempozyumuydu.

Nöroloji Sempozyumunun teması klinik olgularda son yıllarda giderek daha sık görmeye başladığımız 'Epilepsi'ydi. Özellikle epilepsinin tanısı ve sınıflandırması

üzerine yoğunlaştığımız, ama akabinde tedavi ve klinik vakaları da değerlendirdiğimiz keyifli bir sempozyum gerçekleştirdik. Davetli 200 veteriner hekim dünyada köpek ve kedilerde en çok görülen nörolojik problemlerden biri olan epilepsi hakkında ayrıntılı bilgi alma fırsatı buldu. Tabii özellikle Kıbrıs'ın güzel atmosferinde ve mevsimin belki de en güneşli günlerinde olmamıza rağmen salonu dolduran meslektaşlarımızın da katılımı yadsınmayacak ölçüdeydi dolu dolu epilepsi konuştığımız bu programda bilgi ve tecrübelerini bizimle paylaşan Prof. Dr. Ebru Yalçın ve Dr. Alper Bayrakal ise güzel sunumları ile bize ışık tuttular.

Sempozyumda Prof. Dr. Ebru Yalçın, "Epilepsi: Pandora'nın Kutusu" sunumu ile epilepsinin tanımı ve tarihçesi hakkında bilgi verirken, epilepsinin sihirli kutusunun açılmasına neden olabilecek durumlar, genetik ve etki eden faktörlerden bahsetti. Doğal seleksiyonun azalması ile beraber epilepsi karşımıza son zamanlarda sık çıkmaya başladı. Diğer konuşmasında nöbete yol açan durumlar ve neden olan hastalıklar hakkında videolar eşliğinde ayrıntılı tanı çalışmaları irdelendi. Her nöbetin epilepsi olmadığı ve etiyolojik ayrımlanması konuşuldu. Epilepsi tanısı konulan hastalarda en yaygın görülen komorbitenin anksiyete

Vet. Hekim Çağrı Çokçoşkun Yılmaz, KLİVET Başkanı

Orkun Bürün
Boehringer Ingelheim
Pet İş Birimi Müdürü

Dr. Alper Bayrakal

Prof. Dr. Ebru Yalçın

olduğu ve epilepsi ile aynı anda tedavi edilmesinin krizlerin sıklığı ve yoğunluğunu azaltabileceği hatırlatıldı. Prof. Dr. Ebru Yalçın'ın konuşmasında bahsettiği ve belki de epilepsiyi tanımlayan en güzel metaforlardan biri olan "Pandora'nın kutusunu" hep birlikte açtık. Bu amansız hastalığa yaklaşımımızı bir kez daha gözden geçirmemizi sağlayan verimli bir bilimsel platform oldu.

Nöroloji Sempozyumun diğer konuşmacısı olan Dr. Alper Bayrakal da ilk sunumunda epilepsinin klinik belirtileri hakkında bilgi verirken, çok sayıda farklı epilepsi krizlerinin semptomlarını videolar eşliğinde anlattı. Köpeklerde epilepsinin teşhisini koyarken hematolojik, serum biyokimyasal, EKG, EKO ve radyolojik yöntemler üzerinde dururken, EEG

çekiminin nasıl yapılması gerektiği ve nasıl değerlendirileceği konusunda bilgi paylaşımı gerçekleştirdi.

Alper hocamız ise klinik vakalar ile ilgili tecrübeleri ve özellikle Status Epilepticus gibi kritik durumlarda bize tavsiyeleri ile rehberlik etti. Nöbetin dönemleri ve nöbet nedir ne değildir hakkında bilgiler vererek, her nöbetin epilepsi olmadığını meslektaşlarına aktardı. Sunumda bol bol vaka örneklerine yer veren Alper Bayrakal, epilepsinin dönemlerini ayırt etmek için de püf noktaları meslektaşlarıyla paylaştı. Hastalığın teşhisinde ve tedavisinde ayırımın en önemli noktasının anamnez olduğundan bahseden hocamız, epilepsitani koyulan her bir hastanın yakını ile sürekli irtibat halinde olmanın gerekliliğinden ve hasta sahiplerine

nöbet anında yapılması gerekenlerin dikkatli bir şekilde anlatılması gerektiğini aktardı. Nöbetleri ve epilepsiyi diğer hastalıklardan ayırmanın önemine dikkat çeken Alper Bayrakal, vaka örnekleri ile de bu konuyu pekiştirdi ve meslektaşlarına bilimsel bir şölen yarattı.

KLİVET'in gündeminde neden epilepsi var?

Epilepsi gün geçtikçe hakkında daha çok bilgi sahibi olduğumuz önemli bir hastalık. Çoğu zaman bir epileptik kriz halinde gelen hasta ve hasta yakınına yaklaşım her hekim için oldukça hassastır. Nörolojik hastalıklar içerisinde yer almasına rağmen, cerrahi bir müdahaleye gerek duyulmadan takibi yapılabilen ender hastalıklardan biridir. Epilepsi son

Esra Ercan
Boehringer Ingelheim
Pet Teknik Müdürü

Bülent Korucu
Boehringer Ingelheim
Saha Teknik Yöneticisi

yıllarda kliniklerde sıklıkla teşhis edilen ve tedavisi üzerine pek çok çalışmaya konu olan bir hastalıktır. Doğru bir tedavi protokolü oluşturmak için ise önce sınıflandırmayı iyi yapmak çok kıymetli. Epileptik krizlerin tipleri ve ayırıcı tanısı burada önem kazanıyor.

Hastalarımızın Epileptik nöbetlerin tipini belirlemek tedavinin başarısında büyük rol oynamakta. İdiyopatik epilepsi kedi ve köpeklerde en sık rastlanılan epilepsi tipi, tam olarak etiolojisini anlamak ve tedavisinde uygulanacak protokoller içinde önemli bilgiler edindik. Klinik vakalardaki tecrübeleri ile de hocalarımız bizlere ışık tuttu.

KLİVET'in gündeminde neler var?

Klinisyen Veteriner Hekimleri Derneği kurulduğu günden beri mesleğimizin gelişiminde öncü rol oynayan bir dernek olarak epilepsi ile ilgili önemli bir farkındalık yarattı. Birçok eğitim faaliyetinin yanı sıra KLİVET geleceğin veteriner hekimleri olacak öğrencilerimize sağladığı burslar ve eğitimler ile de fayda sağlamaya devam etmektedir.

KLİVET Başkanı Çağrı Çokçoşkun Yılmaz: "Önümüzdeki dönemde meslekte şiddete karşı önemli bir farkındalık yaratmak için bu sene KLİVET Öğrenci Bursunu iş başında vefat eden meslektaşımız Volkan Lale'nin adına veriyoruz. Her yıl

sektörden aldığı destekle giderek artan sayıda öğrenciye ulaşan KLİVET Öğrenci bursu ile geleceğin veteriner hekimlerine fayda sağlamaya devam ediyoruz. Mesleğimizin ve meslektaşlarımızın faydası için çalışmalarımıza önümüzdeki yılda hız kesmeden devam edeceğiz."

KLİVET ve Boehringer Ingelheim Ailesi'nin sıcak ev sahipliğinde geçen sempozyum sonrası veteriner hekimler az konuşulan epilepsi konusuna getirdikleri ayrıntılı bilgilendirme için teşekkürlerini sundular. Boehringer Ingelheim veteriner hekimlik mesleğine ve evcil dostlarımızın sağlığı için öncü ve yenilikçi ürünler sunmaya devam edecek gibi görünüyor.

Boehringer Ingelheim ve KLİVET yöneticileri başarılı organizasyon sonrası bir arada.

- Nöroloji, teşhislerin net konulmasında zorlanılan bir alan.

Vet. Hekim Orhan Özbaba
> OHADDER Başkanı

Epilepsi, bölgesel olarak daha etkin bir şekilde gözlemleniyor. Kongreye katılan veteriner hekim meslektaşlarımla yaptığımız görüşmelerde, bazılarının hiç epilepsi ile tanışmadığını öğrendim. Ancak, bizim gibi Akdeniz bölgesinde yaşayan veteriner hekimlerin bu hastalıkla sıkça karşılaştığını söylemek mümkün. Genellikle net teşhisler koyamadığımız için bu durumu "idiopatik" olarak adlandırıyoruz. Sunumlardan sonra, bu hastalığı daha detaylı bir şekilde anlamış olduk. "Geliyor, gelmekte olan" diye bir söz var; epilepsi tedavisi için iyi bir ürünün yolda olduğunu söyleyebilirim. Epilepsi hastalarımız, maalesef dışa bağımlı bir yaşam sürüyor; bu nedenle ilaçlara ulaşmak oldukça zor. Ancak yakın zamanda bu durumun ortadan kalkacağı gibi görünüyor. Epilepsi, evcil dostlarımızın yaşam kalitesini önemli ölçüde etkiliyor. Hasta sahipleri dikkatli ve titiz olduğunda, veteriner hekimleriyle uyum içinde takip sağladıklarında hastalığı yönetmek çok daha kolay hale geliyor. Bazı vakalarımızda, 6 ay ile 1 yıl arasında ilacı azaltarak bırakabiliyoruz; burada hasta sahibinin etkisi de oldukça büyük. Epilepsiyi tetikleyebilecek birçok faktör var: gürlütlü, kavgalar ve eve gelen davetsiz misafirler gibi durumlar maalesef nöbetleri tetikleyebiliyor. Özellikle tedavi sürecinde yanlış ilaç kullanımı sıkça karşılaştığımız bir sorun. Yanlış ilaç ve dozlama, hastalarımızın sağlığını riske atıyor.

- Beşeri ilaçlar yerine hayvanlara yönelik ilaçları kullanmalıyız.

Uzm. Vet. Hekim Mehmet Nuri Öztürk
> Petlife Veteriner Kliniği, Ankara

Epilepsi, hayvan refahını olumsuz yönde etkileyen bir hastalıktır. Klinikte sıkça karşılaştığımız bir durumdur ve en büyük dezavantajımız, hayvan sağlığı alanında epilepsinin tedavisine yönelik yeterli bir preparatın olmamasıdır. Bu nedenle beşeri ilaçlara yönelmek zorunda kalıyoruz. Tedavi reçetelerinde ciddi sorunlar yaşıyoruz ve hasta sahiplerimizi ilaçlara ulaştırmakta zorluk çekiyoruz. Epilepsi önemli bir hastalık; ancak tedavide elimizde yeterli bir ilaç yok. Her nöbet epilepsi değildir; bazen basit bir kulak mantarı bile nöbetlere neden olabilir. Altta yatan sebebi ortadan kaldırmak, epilepsi teşhisi açısından oldukça önemlidir. Hastalıkta en önemli şey anamnezdir; doğru anamnez hayat kurtarır!

- Epilepsiyeye yönelik veteriner reçete bir ilaca ihtiyacımız var.

Vet. Hekim Çiğdem Avcı
> Çilek Veteriner Kliniği, Bursa

Epilepsi, doğru yönetildiğinde tehlikeli bir hastalık değildir. Ancak hastalar nöbet geçirirken travma alabilir veya kasılmaların etkisiyle iç organlar hasar görebilir. Bu tür durumlar, hastalarımızın hayatını riske sokuyor. Bu süreçte hasta sahibinin bilinçli olması son derece önemlidir. Süreci yönetebilmek, en kritik noktalardan biridir. Epilepsi ile sıkça karşılaşmıyoruz; ancak özel ırkların üretimindeki artış, doğal seleksiyonun azalmasına bağlı olarak epilepsinin görülme sıklığını artırıyor. Tedavi protokolü bizi zorluyor çünkü yeşil reçete ile yazılan ilaçlar tedavinin bir parçası ve hasta sahiplerimiz bunu temin etmekte zorlanıyor. Epilepsiyeye yönelik veteriner reçete bir ilaca ihtiyacımız olduğu açıktır. ■

Sempozyuma Türkiye'nin farklı bölgelerinden 200'e yakın veteriner hekim katılım sağladı.